

Aan de leden van de Vaste commissie voor VWS
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Per e-mail via: cie.vws@tweedekamer.nl

Datum

2 juni 2021

Contactpersoon

Jan Visscher

Ons kenmerk

Bijlage(n)

Telefoon

06-13203391

Uw kenmerk

Onderwerp

Inbreng verslag wetsvoorstel maatschappelijk ver-
antwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015

Geachte leden van de Vaste commissie voor VWS,

Met het oog op uw inbreng t.b.v. het verslag 'wetsvoorstel maatschappelijk verantwoord inkoop Jeugdwet en Wmo 2015' (deadline 10 juni 2021 14.00 uur) brengen wij onderstaand graag onze zienswijze onder uw aandacht.

De beoogde effecten van deze aanpassingswet, zijnde beperking van de uitvoeringslasten van aanbesteden, het bewerkstelligen van reële prijzen in de Jeugdwet en het bestendigen van op continuïteit gerichte opdrachtverlening of subsidiering, worden door ons ondersteund. Wij vinden de voorgestelde wetswijziging echter niet ver genoeg gaan, en te vrijblijvend, om daar in de praktijk voldoende de effecten van te gaan merken. Gemeenten behouden ook bij deze voorgestelde wetswijziging (te) veel beleidsvrijheid om invulling te geven aan het inkoopbeleid. Hierdoor blijft de bestaande problematiek in stand. Alles staat of valt met de invulling van de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's), zoals de AMvB-reële prijs, die nog in ontwikkeling is.

Reactie internetconsultatie

Ten opzichte van onze [reactie bij de vorig jaar gehouden internetconsultatie](#) is er dan ook niet veel gewijzigd aan onze standpunten. Onze zorgen zijn eerder versterkt én onderstreept door andere organisaties. Recente rapporten en adviezen, zoals het [SER-advies 'Jeugdzorg: van systemen naar mensen'](#), en oproepen van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), de Kinderombudsman, de Nationale Ombudsman, de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) snijden de problematiek aan van niet tijdige hulp aan kwetsbare kinderen en hun gezinnen in de complexe jeugdzorg. Daarnaast hebben de rapporten '[Stelsel in groei](#)', '[Maatregelen financiële beheersbaarheid Jeugdwet](#)' en het [oordeel van de Commissie van Wijzen](#) eens te meer duidelijk gemaakt dat het voor de toekomstbestendigheid van het jeugdstelsel hoognodig is om de administratieve lasten te verlagen en meer eenvoud en uniformiteit te organiseren.

Aandachtspunten

Wij verzoeken u in uw inbreng de volgende aandachtspunten mee te nemen:

1. Met dit wetsvoorstel wordt *de aanbestedingsplicht* in het sociaal domein nog niet afgeschaft. Wel wordt de *verplichting* geschrapt om te gunnen op basis van EMVI-criteria ('Economisch Meest Voordelige Inschrijving').

Hierdoor behouden gemeenten in de praktijk **nog steeds de vrijheid om ervoor te kiezen** de Europese aanbestedingsprocedure te volgen en te gunnen op basis van EMVI. Prijs kan daarmee nog steeds een belangrijk selectie criterium zijn. Bovendien wordt hiermee weer een nieuwe aanbestedingsvariant geïntroduceerd, in plaats van het aantal mogelijke vormen van aanbesteding te beperken. **Wij zijn van mening dat de wetswijziging veel dwingender moet zijn op dit gebied.** Een mogelijkheid zou kunnen zijn de [Norm voor Opdrachtgeverschap \(NvO\) Jeugd](#) en de [Norm voor Opdrachtgeverschap MO & BW](#) van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een wettelijke status te geven.

2. Het aanpassingsvoorstel zegt op dit moment niets over het omgaan met **onderaannemers**. Deze wetswijziging zou ertoe kunnen leiden dat het aantal onderaannemers toeneemt, dit wordt in de toelichting van het voorstel ook benoemd. Dit zou de administratieve lasten voor aanbieders vergroten (veel contracten, ondoorzichtige relaties). Gemeenten kunnen namelijk minder aanbieders gaan contracteren. De huidige informatiestandaarden zijn alleen geschikt voor declaraties van aanbieders aan gemeenten en niet voor onderlinge declaraties van aanbieders in het kader van onderaanneming. **Wij vragen ons af of en in hoeverre hier rekening mee is gehouden en roepen op om hier kritisch naar te kijken en te zorgen dat dit risico wordt gemitigeerd.**
3. Er is nog veel te winnen met het harmoniseren en standaardiseren van procedures **rond inkoop, contractering en verantwoording**. Ook hierin gaat dit aanpassingsvoorstel nog niet ver genoeg. Wij roepen op om hier meer vorm aan te geven.
4. De wetswijziging biedt nog geen garanties voor een **reële prijs**. Het is goed dat in het aanpassingsvoorstel kostprijs-elementen, inclusief een verplichting tot indexatie, wordt opgenomen. Maar het waarborgen van reële prijzen vereist wat ons betreft ook een – wettelijk vastgelegde - (*Jeugd*)*autoriteit* die hierop toeziet en toetst. Bijscholing, loopbaanpaden, doorontwikkeling van vakmanschap, innovatie en samenwerking horen onderdeel te zijn van de kostendekkende tarieven. Sommige aanbieders horen in aanmerking te komen voor opslagen voor aanvullende systeemfuncties, zoals bijvoorbeeld opleiding en onderzoek, de verantwoordelijkheid voor crisisdiensten of een rol in uitvoering van de Wet verplichte ggz. Op dit moment bereiden partijen in het jeugdstelsel (BGZJ, VNG, Rijk) het convenant *Bevorderen Continuïteit Jeugdhulp* voor. In dit kader wordt onder meer een handreiking voor contractering, getiteld 'Het goede gesprek over tarieven', ontwikkeld. **Wij bepleiten dat de inhoud van dit convenant en deze handreiking als basis worden gebruikt voor dit wetsvoorstel en de betreffende AMvB.** Hierbij is wel van belang ervoor te zorgen dat geen onnodige aanvullende regel- of verantwoordingsdruk wordt opgelegd aan aanbieders.'

Wij hopen dat u bij het behandelen van het aanpassingsvoorstel aandacht heeft voor bovenstaande punten. Zoals gezegd is de richting van de aanpassingen in het wetsvoorstel goed, maar moeten zij wat ons betreft aangevuld en aangescherpt worden om de beoogde effecten daadwerkelijk te bereiken.

Mocht u een nadere toelichting op prijs stellen, dan zij wij daartoe vanzelfsprekend van harte bereid.

Met vriendelijke groet,
Namens de Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (BGZJ: Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse ggz, VGN, VOBC) en Valente

Frank Bluiminck
directeur Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)